

**SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
KATEHETSKE PASTORALNE ŠOLE
Škofija Koper**

Petra Krivec

**LITURGIČNO LETO SKOZI OTROŠKE OČI
ZAKLJUČNA NALOGA**

Mentor: Viljem Čušin

Srpenica, 2018

**SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
KATEHETSKO PASTORALNA ŠOLA
Škofija Koper**

Petra Krivec

**LITURGIČNO LETO SKOZI OTROŠKE OČI
ZAKLJUČNA NALOGA**

Mentor: Viljem Čušin

Srpenica, 2018

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju g. Viljemu Čušinu, ki me je spodbudil k vpisu v Katehetsko pastoralno šolo in za pomoč pri izvedbi naloge.

Zahvalila bi se tudi s. Jani Rovtar za vso moralno podporo. Malo je na svetu takšnih ljudi, kot ste vi.

Zahvaljujem se Nini Levpušček Melinc za jezikovni pregled besedila.

Nazadnje pa gre prva zahvala moji družini, ki je morala marsikaj potrpeti v času šolanja in med pisanjem naloge.

KAZALO

1. UVOD.....	1
2. RAZDELITEV CERKVENEGA LETA.....	2
2.1 BOŽIČNI ČAS	3
2.2 ČAS MED LETOM	3
2.3 VELIKONOČNI ČAS	4
2.3.1 Postni čas.....	4
2.3.2 Sveto tridnevje	4
2.3.3 Velikonočni čas.....	4
2.4 DRUGI SLOVESNI PRAZNIKI IN GODOVI V CERKVENEM LETU	5
3. DEJAVNOSTI MED LETOM.....	7
3.1. ADVENT.....	7
3.1.1 Pomen in opis adventa	7
3.1.2 Izdelava adventnega venčka.....	8
3.2. MIKLAVŽEVANJE	9
3.2.1 Pomen in opis miklavževanja.....	9
3.2.2 Primer miklavževanja.....	9
3.3 BOŽIČNA DEVETDNEVNICA.....	10
3.3.1 Pomen devetdnevnice.....	10
3.3.2 Potek devetdnevnice.....	11
3.3.3 Primer devetdnevnice za prvi dan	11
3.4 BOŽIČNICA.....	12
3.4.1 Pomen in razlaga božičnice.....	12
3.4.2 Primer krajše božičnice	13
3.5 SVEČNICA IN PEPELNICA	15
3.5.1 Pomen praznika.....	15
3.5.2 Dejavnost ob prazniku.....	15
3.6 GOSPODOVO OZNANJENJE	17
3.6.1 Razlaga in opis praznika	17
3.6.2 Primer programa.....	17

3.7 CVETNA NEDELJA	19
3.7.1 Razlaga in pomen.....	19
3.7.2 Predstavitev dejavnosti.....	19
3.8 ŠMARNIČNA POBOŽNOST	20
3.8.1 Pomen in razlaga pobožnosti	20
3.8.2 Izvajanje pobožnosti.....	21
3.9 MESEC ROŽNEGA VENCA.....	22
3.9.1 Razlaga in pomen molitve.....	22
3.9.2 Primer molitvene ure.....	22
3.10 SODELOVANJE PRI SVETI MAŠI	23
3.10.1 Razlaga in pomen.....	23
3.10.2 Primer sodelovanja.....	24
4. ZAKLJUČEK.....	25
5. LITERATURA	26
6. PRILOGE	27

1. UVOD

Kot mama in katehistinja se večkrat sprašujem, kako otrokom približati in privzgojiti vero. Na kakšen način jim jo posredovati, da jo bodo sprejeli kot nekaj pomembnega in potrebnega za njihovo življenje.

V času moje mladosti se je vera prenašala z zgledom staršev, predvsem pa starih staršev. Hoditi k verouku, udeleževati se svete maše, upoštevati Gospodov dan ni bilo vprašanje želja, temveč način življenja posameznika, celotne družine, kraja.

Danes takšnega zgleda ni več. Ob tem se poraja vprašanje, kako mlade ponovno pridobiti in navdušiti za Jezusa, za njegovo sporočilo, na kakšen način jih spodbuditi, da bodo sveto daritev doživeli, da bodo začutili, da je življenje brez vere in njenih del mrtvo. Prav tako pa je vprašanje, kako spodbuditi starše teh otrok, da ne bo obisk svete maše omejen zgolj na čas otrokovega obiskovanja verouka.

Vsak starš ima svojega otroka rad, kot katehistinja pa vidim v tem dejstvu priložnost, kako otroke in starše vključiti v Cerkvene dejavnosti. Starši v današnjem času potrebujejo spodbudo, čakajo na povabilo in zagotovilo, da je stvar zanje dobra. Vsako dejanje mora biti podprto z argumentom, da delajo v svojo in otrokovo korist. Župniki, kateheti in ostali sodelavci Cerkve pa imamo z aktivnim delovanjem v Cerkvi priložnost, da jih vključimo v cerkvene dejavnosti na različne načine.

V tej zaključni nalogi sem zbrala nekaj predlogov, kaj vse lahko z otroki in mladimi počnemo med cerkvenim letom. Menim, da je pri vseh teh dejavnostih pomembno, da poleg ustvarjanja na delavnicah se o izbrani temi tudi pogovorimo, podučimo, pridobimo nove informacije. Zaključek delavnice mora biti vedno sodelovanje pri liturgiji, saj so delavnice le priprava na praznovanje.

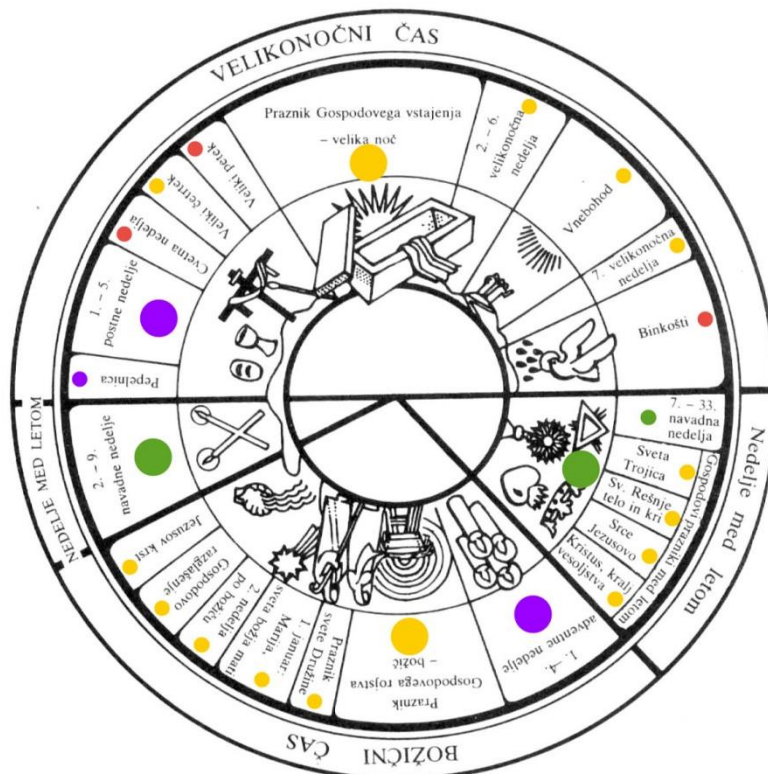
2. RAZDELITEV CERKVENEGA LETA

Cerkveno leto v Katoliški Cerkvi je razdeljeno na tri praznične kroge, in sicer:

- BOŽIČNI ČAS,
- ČAS MED LETOM (razdeljen na dva dela),
- VELIKONOČNI ČAS.

Cerkveno leto, tudi **liturgično leto** oziroma **bogoslužno leto** ali **cerkveni koledar**, je koledar, ki določa bogoslužna opravila Katoliške Cerkve za vsak dan v letu. Od leta 1582 Katoliška Cerkev za ta namen uporablja gregorijanski koledar, ki je hkrati postal tudi svetovno najbolj razširjeni koledar. Koledar cerkvenega leta določa razpored praznikov, bogoslužnih opravil in branja božje besede. Barvni krogi označujejo barvo cerkvenega leta.

Slika1: Razdelitev liturgičnega leta

Cecilija net, Domača stran, 7. maj 2012, <http://www.cecilija.net/liturgicne-barve-in-cerkveno-leto/> (pridobljeno 1. junij 2018).

Novo Cerkveno leto se začne s prvo adventno nedeljo in konča s praznikom Kristusa, Kralja vesoljstva.

2.1 BOŽIČNI ČAS

V božičnem času obhajamo:

- štiri adventne nedelje,
- 25. december: praznik Jezusovega rojstva – božič,
- 30. december: praznik svete družine,
- 1. januar: praznik Marije, svete Božje matere,
- 6. januar: praznik Gospodovega razglasenja,
- 7. januar: praznik Jezusovega krsta.

2.2 ČAS MED LETOM

Liturgični čas med letom je razdeljen na dva dela:

1. čas med letom I, ki se začne po prazniku Gospodovega krsta in traja do pepelnične srede.

V tem času obhajamo:

- 2 februar: Gospodovo darovanje ali svečnico.

in

2. čas med letom II, ki se začne po binkoštni nedelji in traja do prve adventne nedelje.

V tem času obhajamo:

- praznik Sv. Trojice (prva nedelja po binkoštih),
- praznik Sv. rešnjega telesa in krvi (četrtek po nedelji Sv. Trojice),
- praznik Srca Jezusovega (8 dni po prazniku Sv. rešnjega telesa in krvi),

- 15. avgust: praznik Marijinega vnebovzetja,
- 8. september: praznik Marijinega rojstva,
- 1. november: praznik vseh svetih,
- praznik Kristusa Kralja (zadnja nedelja cerkvenega leta).

2.3 VELIKONOČNI ČAS

Velikonočni čas se prične s pepelnično sredo. Ta čas delimo na postni čas, ki traja 40 dni, sveto tridnevje in velikonočni čas, ki traja 50 dni.

2.3.1 Postni čas

V tem času obhajamo:

- šest postnih nedelj,
- pepelnico,
- 25. marec: praznik Gospodovega oznanjenja.

2.3.2 Sveto tridnevje

V tem času obhajamo:

- mašo velikega četrta,
- obrede velikega petka,
- velikonočno vigilijo.

2.3.3 Velikonočni čas

Velikonočni čas traja 50 dni. Začne se z veliko nočjo in traja do vključno binkoštna nedelja. V tem času obhajamo:

- Gospodov vnebohod (40. dan po veliki noči),
- praznik Binkošti (50. dan po veliki noči),
- Kristus Kralj (zadnja nedelja cerkvenega leta).

2.4 DRUGI SLOVESNI PRAZNIKI IN GODOVI V CERKVENEM LETU

V mesecu februarju:

- 22. februar: sedež apostola Petra,
- 24. februar: Matija, apostol.

V mesecu marcu:

- 19. marec: Jožef, mož Device Marije.

V mesecu aprilu:

- 23. april: Jurij,
- 25. april: Marko, evangelist,
- 29. april: Katarina Sienska, devica, cerkvena učiteljica in sozavetnica Evrope.

V mesecu maju:

- 1. maj: praznik Jožefa Delavca,
- 13. maj: Fatimska Mati Božja,
- 24. maj: Marija Pomagaj.

V mesecu juniju:

- 24. junij: rojstvo Janeza Krstnika,
- 29. junij: Peter in Pavel, apostola.

V mesecu juliju:

- 5. julij: Ciril in Metod, slovanska apostola, zavetnika Evrope,
- 11. julij: Benedikt, opat, zavetnik Evrope,
- 25. julij: Jakob starejši, apostol (2).

V mesecu avgustu:

- 6. avgust: Jezusova spremenitev na gori,
- 9. avgust: Terezija Benedikta od Križa (Edit Stein), sozavetnica Evrope.

V mesecu septembru:

- 14. september: povišanje svetega križa,
- 15. september: Žalostna Mati božja,
- 21. september: Matej (Matevž), evangelist in apostol,
- 24. september: blaženi Anton Martin Slomšek,
- 29. september: Mihael, Gabrijel in Rafael, nadangeli.

V mesecu oktobru:

- 4. oktober: Frančišek Asiški, redovni ustanovitelj,
- 7. oktober: Rožnovenska Mati Božja,
- 18. oktober: Luka, evangelist,
- 28. oktober: Simon in Juda Tadej, apostola.

V mesecu novembru:

- 2. november: spomin vseh vernih rajnih,
- 9. november: posvetitev lateranske bazilike,
- 30. november: Andrej, prvi apostol.

V mesecu decembru:

- 16.–24. december: čas devetdnevne priprave na božič,
- 26. december: Štefan, diakon, prvi mučenec,
- 27. december: Janez, apostol in evangelist,
- 28. december: nedolžni otroci,
- 31. december: Silvester, papež.

Katoliška cerkev, Domača stran, 18. oktobra 2006, <https://katoliska-cerkev.si/cerkveno-letno/> (pridobljeno 1. junija 2018).

Prav tako se med letom zvrstijo nedelje, ki so poimenovane po namenih: žegnanjska, misijonska, rožnovenska, Božjega usmiljenja in druge. K tem prazničnim dnevom vključimo tudi miklavževanje na predvečer svetega Miklavža.

3. DEJAVNOSTI MED LETOM

Ker se cerkveno leto ne začne s prvim januarjem, temveč s prvo adventno nedeljo, bom dejavnosti tudi začela opisovati po tem vrstnem redu. Splošni predstavitvi sem dodala predloge iz naše župnije.

Dejavnosti, kot si sledijo v cerkvenem letu:

1. IZDELOVANJE ADVENTNEGA VENČKA
2. MIKLAVŽEVANJE
3. BOŽIČNA DEVETDNEVNICA
4. BOŽIČNICA
5. SVEČNICA
6. GOSPODOVO OZNANJENJE
7. CVETNA NEDELJA
8. ŠMARNIČNA POBOŽNOST
9. MESEC ROŽNEGA VENCA
10. SODELOVANJE PRI SVETI MAŠI

3.1. ADVENT

3.1.1 Pomen in opis adventa

Adventni čas je čas, ko se pripravljamo na rojstvo Jezusa. Adventni čas traja štiri tedne. V ta namen kristjani pripravljamo adventne venčke s štirimi svečami. Oblika venca, ki mora biti okrogel, pomeni večnost, saj se nikoli ne začne in nikoli ne konča. Prav tako je pomembna barva sveč, ki naj bo vijolična, saj je to bogoslužna barva tega časa in predstavlja spokornost in čuječnost. Zimzelene vejice okrog venčka pa predstavljajo našo stalno pripravljenost prisluhniti Bogu.

Utemeljitelj adventnega venca naj bi bil Johann Hinrich Wichern (1808–1881), protestantski pastor, ki je imel poslanstvo v revni četrti Hamburga, kjer je ustanovil šolo za revne otroke. V času adventa je leta 1839 izdelal velik lesen prstan z devetnajstimi

rdečimi in štirimi belimi svečami. Tako je navdušil otroke, da so redno prihajali na bogoslužja v adventnem času. Nemški katoličani so to navado prevzeli leta 1920. V tridesetih letih pa se je ta običaj razširil tudi po severni Ameriki.

Wikipedia, Domača stran, 23. julija 2014, https://sl.wikipedia.org/wiki/Adventni_venec/ (pridobljeno 13. junija 2018).

3.1.2 Izdelava adventnega venčka

V soboto pred prvo adventno nedeljo se zberemo v večjem prostoru, kjer je dovolj prostora, da se prosto gibljemo. Srečanje lahko začnemo z molitvijo, pesmijo, lahko pa preberemo kakšen odlomek ali zgodbo na temo adventna. Pogovorimo se o času, ki prihaja, kaj pomeni, kaj prinaša, zakaj ga praznujemo, koliko časa traja, zakaj adventni venček – krog, kaj simbolizira, kaj sledi adventu, kakšne barve so značilne za advent in druge stvari.

Za izdelavo venčka potrebujemo:

- obroč (lesen, stiropor, veje, spletene v krog, krog iz časopisa, okrogel krožnik...),
- zelenje, naravni material (vejice, mah, kamenje, storže ...),
- močnejšo nit,
- škarje,
- vrtnarske škarje,
- 4 vijolične svečke s podstavki,
- silikonsko pištolo,
- drobne okraske, trakove, pentljice, druge okraske po želji.

Otroke in odrasle razporedimo po prostoru, pokažemo, kakšen material je na razpolago, in jih seznanimo s postopkom izdelave. Nekaj obročev imamo že pripravljenih ter narezane vejice. Prav je tudi, da določimo starostno mejo, ko je otrok že sposoben sam ali z malo naše pomoči narediti venček. Mlajši otroci morajo priti v spremstvu staršev oziroma starejše osebe. Na začetku pletenja venca otrokom pomagamo in svetujemo. Venčke otroci poljubno okrasijo. Pri lepljenju z vročim lepilom mora biti zraven vedno odrasla oseba. Narejene venčke odnesemo v cerkev pred oltarno mizo, da jih lahko

župnik naslednji dan pri maši blagoslovi. K blagoslovljenim venčkom lahko priložimo še kratko molitvico, ki jo otroci sami ali skupaj s starši napišejo. Ob venčku zbrana družina moli skozi cel adventni čas in se tako pripravi na božič.

3.2. MIKLAVŽEVANJE

3.2.1 Pomen in opis miklavževanja

Sveti Nikolaj ali Miklavž je bil resničen mož, ki je živel v četrtem stoletju v mestu Mira. Bil je otrok bogatih staršev. Starša sta bila verna človeka, ki sta v veri vzgajala tudi Miklavža. Pri njihovi družini so reveži vedno dobili kaj za pod zob in kar so potrebovali. Ko je Miklavž odrasel, je postal duhovnik. Kmalu sta starša umrla in Miklavžu zapustila veliko denarja in hišo. Ker je bil že od malega svoje imetje navajen deliti z ubogimi, je vse svoje bogastvo razdal revnim. Ljudje so ga imeli radi in ga imenovali za škofa. Znanih je veliko zgodb o dobroti Miklavža, kako je kupil ladjo polno žita in ga podaril ljudem, kako je trem sestram podaril vsaki kepo zlata, da so se lahko poročile, in še veliko drugih zgodb. Značilno zanj je bilo, da je svoja dobra dela opravljal na skrivaj in nikomur ni odrekel pomoči v stiski. Sveti Nikolaj je umrl v visoki starosti okoli leta 350. Svetniku so posvečene številne cerkve na Slovenskem. Za zavetnika pa so si ga izbrali pomorščaki, trgovci, popotniki, mlade neveste, lekarnarji in drugi. Danes se svetnika spominjamo tako, da na predvečer Miklavža na skrivaj obdarujemo svoje najdražje, posebej otroke. Tako tudi sami za en večer postanemo neke vrste »Miklavž.« (Leto svetnikov IV, Ljubljana, 1973).

3.2.2 Primer miklavževanja

Pri miklavževanju lahko različno sodelujemo. Medtem ko pričakujemo prihod svetega moža, lahko z mladimi ali mlajšimi otroki pripravimo programček, ki obogati ta najlepši otroški praznik. Lahko pripravimo nastop pevskega zborčka, ki zapoje nekaj pesmi o Miklavžu, zraven lahko dodamo zgodbo o življenju svetnika ali kratke skeče, ki jih lahko uprizorita dva mladince. V kraju, kjer je veliko otrok pripravljenih igrati igrice, pa lahko Miklavža pričakamo z igrico. Igrice o Miklavžu lahko dobimo na spletu. Franc

Juvan jih ima kar nekaj in so zelo lepe. Izberemo tisto, ki najbolj ustreza otrokom, ki jo bodo odigrali. Zgodba, ki jo odigrajo otroci, ni nujno na temo Miklavža. Važno je sporočilo zgodbe, zato lahko izberemo tudi katero drugo pravljico, ki govori o vrednotah, ki zaznamujejo Miklavža, lahko pa dramaturgijo za igro tudi sami napišemo. V naši župniji smo na primer odigrali pravljico Frana Levstika Kdo je napravil Vidku srajčico, ki sem jo sama nekoliko priredila.

Tudi glede tega, ali naj bo miklavževanje v cerkvi ali ne je veliko vprašanj. V naši župniji smo veliko let imeli program v cerkvi in tam tudi pričakali Miklavža. Zadnja leta pa program priredimo v večji dvorani, kjer je tudi dovolj prostora za postavitev scene in igranje igrice. Po igrici smo nato vsi v procesij na povabilo angelčka odšli v cerkev na obdaritev. Zadnje čase pa Miklavž pride k nam. Ko se igrica konča, ga z otroki pokličemo, zapojemo kakšno pesmico in Miklavž nas obdari.

3.3 BOŽIČNA DEVETDNEVNICA

3.3.1 Pomen devetdnevnice

Božična devetdnevnica je liturgična pobožnost, kateri dodajamo elemente ljudske pobožnosti.

Devetdnevnica pred božičem je čas, ko svoje borne jaslice pripravljamo za prihod Gospoda. Štiri tedne polagamo v jasli drobne slamice ljubezni, koščke blaga, stkane iz dobrote, drobne, zlate kapljice upanja in hvaležnosti, sanje o miru in odrešenju.

K devetdnevnici povabimo lahko predšolske otroke, otroke, ki so vključeni v veroučno leto, mlade, starejše. Pomembno je le, da devetdnevnico prilagodimo starostni skupini. Iz lastnih izkušenj pa vem, da starejši ljudje radi prisluhnejo devetdnevnici šoloobveznih otrok. Devetdnevnico lahko opravljamo tudi po družinah. V domačem kraju se družine, ki bi devetdnevnico rade gostile, vpišejo na seznam, tako se oblikuje skupina, ki se vsak dan zbere v domu pri drugi družini in moli devetdnevnico. Takšna oblika je bolj intimne narave in še bolj poudari pričakovanje in pripravo na božič, poveže občestvo in vključi celotno družino.

3.3.2 Potek devetdnevnic

Za božično devetdnevnicco lahko vzamemo že pripravljene knjižice, ki jih naročimo pri raznih založbah. V teh knjižicah je lepo razložen potek obhajanja za vsak posamezni del devetdnevnic in temu samo sledimo.

Lahko pa si program izmislimo sami, tako, da na podlagi odlomka iz Svetega pisma ali drugega sporočilnega besedila pripravimo molitev, razmišljanje, nalogo ...

Nekaj predlogov knjižic za devetdnevnicco:

- Božična devetdnevnicca, Bruno Ferrero,
- Zgodbe za advent in božič, Božo Rustja,
- Moj resnični božič, Andrea Schwarz,
- V svetišču družine, Lojze Kolar ml.

Ko pripravljamo devetdnevnicco v cerkvi, moramo pričakovati obisk različnih starostnih skupin, razen, če nismo drugače dogovorjeni. Temu primerno moramo zato pripraviti tudi program.

Animator lahko pripravi skrinjico, v katero bo vsak otrok dal listek s svojim imenom. Če je otrok malo, lahko vključimo tudi starejše. Na skrinjici naj bo napis »Koga danes Jezus kliče, da bo njegova lučka?« ali kaj podobnega.

Ta imena bodo služila za žreb, kdo prižge in ugasne svečko na adventnem vencu in kdo prebere nalogo za tisti dan. Naloga mora imeti animator pripravljene že vnaprej in skrite na različnih mestih. Do njih morajo otroci priti z malo razmišljanja.

3.3.3 Primer devetdnevnicca za prvi dan

Opisan je primer po navodilih iz knjižice Božična devetdnevnicca v zgodbah, avtorja Bruna Ferrera.

- Zberemo se pred oltarjem okrog adventnega venčka.
- Animator razloži, kako bo devetdnevnicca potekala.
- Animator izžreba dva otroka. Prvi bo prižgal svečke na venčku, drugi pa bo prebral nalogo za tisti dan (naslednji dan žrebata izžrebana otroka).

- Prižgemo svečke na adventnem venčku.
- Otroci se usedejo.
- Zapišemo primerno pesem, npr. Na adventnem venčku.
- Preberemo ali pripovedujemo zgodbo (pripovedovanje je boljše, saj lahko povemo bolj doživeto).
- Pogovorimo se o prebranem (v pogovoru je že nakazano, kje je skrit listek z nalogo).
- Skupaj izrazimo molitev in jo napišemo na listek (primerne velikosti). Listek zvijemo v rolico in ga zvežemo. Položimo ga v že prej pripravljen okvir, ki nam bo služil za dno jaslic. Nanje zadnji dan položimo ovčjo volno, da bo Jezus spal na mehki posteljici.
- Skupaj odkrijemo, kje je skrit listek z nalogo.
- Preberemo nalogo.
- Razdelimo čajne lučke v kozarčkih. Svečke prižgemo na adventnem venčku.
- Zbrani okrog venčka zapojemo pesem ali izrazimo zahvalo kot molitev.
- Lučke odnesemo na svoj dom in postavimo na okno. (Ferrero, 2012)

Doma lahko devetdnevnicu izvajamo enako kot v cerkvi. Po hišah lahko potuje kipec ali slika Marije z Jezusom ali Svete družine. Le ta ostane pri družini čez noč in se naslednjega večera preseli v goste k naslednji družini. Zadnji dan se ta kipec lahko odnese v cerkev in pred jaslicami opravi zadnji dan devetdnevnic.

3.4 BOŽIČNICA

3.4.1 Pomen in razlaga božičnice

Božičnica je pika na i po devetdnevnicu in je namenjena poglobitvi, razmisleku in odkritju smisla božične noči in božiča. Ko pišemo božičnico, moramo vedno imeti pred seboj sporočilo, ki ga želimo z zgodbo posredovati. Sporočilo, da se je Jezus zaradi nas rodil na ta svet, da le z Jezusom lahko verujemo, upamo in ljubimo in da le z njim lahko nekoč dosežemo slavo, ki nam je obljubljena.

Božičnico pripravljamo z mladimi, saj mlajših otrok po navadi ni pri polnočnici. Lahko jo uprizorimo kot igrico, zgodbo lahko dva prebereta, lahko jo uprizorimo z igro luči in sence, zgodbo lahko nekdo bere, drugi pa v tišini uprizarjajo. Načinov je veliko, le poiskati moramo tistega pravega, ki vsem ustreza. Pri božičnici ni pravilo, da mora biti le pripoved, lahko ji dodamo tudi nekaj primernih pesmi, ki nas še bolj pripravijo na trenutek Odrešenikovega rojstva.

Božičnica ne sme biti predolga, saj je njen namen samo priprava na liturgijo, ki ji sledi.

3.4.2 Primer krajše božičnice

Stopinje

Ti in Jezus hodita skupaj po poti. Nekaj časa so Jezusove stopinje ob tvojih, ampak njegove so bolj vtisnjene, bolj poudarjene, trdnejše, potekajo v določeni smeri.

Ti pa, nasprotno, puščaš zmedene sledi, križajo se, veliko je premorov, pomislekov, obratov, sprememb smeri.

Nekaj čas hodita tako, postopoma pa se tvoje stopinje približajo Jezusovim in pot nadaljujeta vzporedno.

Ti in Jezus, kot dva prijatelja, z ramo ob rami.

Vse se zdi popolno, a pride do druge spremembe: tvoje stopinje, ki so prej bile vtisnjene v pesku poleg Jezusovih, so zdaj vtisnjene v njegovih.

V njegovih velikih stopinjah so tvoje manjše, a ti in Jezus nadaljujeta pot kot ena sama oseba.

Kar nekaj časa hodita tako, nato pa postopoma pride do naslednje spremembe.

Tvoje stopinje, znotraj tistih velikih, zrastejo in postanejo velike kot Jezusove.

Zdaj je samo ena vrsta stopinj v pesku: ti in Jezus hodita kot ena sama oseba.

Zdi se, da je vse v redu, a nenadoma se pojavijo nove stopinje.

Nekaj čudnega se dogaja!

Nove sledi potekajo cikcak, obračajo se naprej in nazaj, se ustavljajo, gredo v čudne smeri.

Začuden si, dvomiš, postajaš nemiren. Tvoje sanje se razblinijo. Začneš moliti.

»Gospod, razumel sem svoje prvo stanje, z vsem nemirom in postanki. Bil sem

dvomljiv kristjan, ampak sem se hotel učiti. Ti si hodil odločno in si mi pomagal hoditi s teboj«

»Prav imaš.«

»In ko so moje male stopinje bile v tvojih velikih, sem se učil hoditi ob tvojih korakih, ti slediti čisto od blizu.«

»Odlično! Dobro in hitro si se naučil!«

»Ko so moje sledi postale enake tvojim, je pomenilo, da sem postal tvoj učenec v vsem.«

»Tako je.«

»Ampak, Gospod, kaj se je potem zgodilo? Sem se vrnil na začetek? Tiste druge stopinje, predvsem tiste, ki so delale obrate in ovinke ...«

Sledil je trenutek tišine, nato pa je Gospod s smejočim glasom odgovoril:

»Tiste? Oh, to sem jaz, ki veselo plešem okoli tebe!«

Sreča za Boga smo mi.

Težko je biti zvest, ko je vse zbledelo.

Ko je pot mučna – se ustavi, zapri oči, usta in ušesa.

Čutil boš Boga, ki pleše okoli tebe. (Ferrero, Še vedno nekdo pleše: Stopinje, 2011)

Za izvedbo te božičnice potrebujemo vsaj tri mlade, pripovedovalca, Jezusa in človeka, ki tava. Če je mladih več, je toliko bolje. Za začetek v cerkvi pogasimo vse luči. Osvetljen je le ambon, kjer je bralec. V ozadju igra nežna melodija. Jezus ima v roki pladenj z večjo svečo. Pladenj naj je toliko velik, da sprejme še sveče drugih nastopajočih. Najprej hodita dva, eden ob drugem. Jezus hodi določeno pot, druga lučka pa se oddaljuje. Takrat se pojavijo še drugi in se sprehajajo po prostoru. Ko se ponovno združita, vsi odložijo svoje čajne lučke v steklenih kozarčkih na pladenj in se umaknejo na stran. Ponovno hodita z ramo ob rami, dokler bralec ne reče, da sta eno. Takrat odloži svečko na pladenj. Tako se nekaj časa sprehajata. Ko bralec prebere, da se nenadoma pojavijo nove stopinje, začnejo pobirati iz pladnja vsak svojo lučko in plešejo okrog velike luči.

Pri dialogu vsak obstane na mestu, ko pa se dialog konča, se začnejo pomikati proti jaslicam, vsak na svojo stran. V dvojicah ali po želji polagajo svoje lučke v jaslice, medtem ko bralec prebere zadnje štiri stavke.

Mladi gredo skupaj po kipec Jezusa in ga položijo v jaslice. Med tem organist igra melodijo pesmi Slava Bogu na višavi. S tem se božičnica zaključi in prižgejo se luči.

3.5 SVEČNICA IN PEPELNICA

3.5.1 Pomen praznika

Svečnici pravimo tudi Gospodovo darovanje, saj sta Marija in Jožef takrat odnesla dete Jezusa v tempelj in ga po judovski postavi darovala Bogu in se zanj zahvalila. Prvotno je bilo prazniku, ki se obhaja že od konca 4. stoletja, ime Marijino očiščevanje, saj je bila ženska po porodu obredno nečista. Štirideset dni po rojstvu sina pa je šla vsaka mati s svojim otrokom v tempelj, tam darovala, se Bogu zahvalila za otroka in s tem postala spet »čista.«

Svečnico obhajamo 2. februarja, štirideset dni po božiču. Navada prižiganja sveč se je ohranila zaradi starčka Simeona. Ko je videl Jezusa, ga je vzel v naročje, se zahvalil Bogu in oznanil, da je to Mesija in da bo on luč celotnemu človeštvu. Takrat je tudi nastala hvalnica: *»Gospodar, zdaj odpuščaš svojega služabnika po svoji besedi v miru, kajti moje oči so videle tvojo rešitev, ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudstev: luč v razodetje poganom in slavo Izraela, tvojega ljudstva«.* (Lk 2, 29–32)

3.5.2 Dejavnost ob prazniku

SVEČNICA

Da tudi sami počastimo ta dan, lahko z otroki pripravimo delavnico izdelovanja sveč, ki jih nato odnesemo k blagoslovu.

Za to dejavnost potrebujemo:

- belo debelejšo svečo,
- enobarvno servieto,
- tanke flomastre,
- škarje,

- lepilni trak ali elastike,
- peki papir,
- fen,
- rokavico,
- citate iz Svetega pisma, misli.

Mize najprej zaščitimo s časopisnim papirjem. Otrokom razdelimo košček serviete, ki ustreza velikosti in debelini sveče, škarje, flomastre in sveče. Vsak otrok na servieto nekaj napiše ali nariše. Lepo je, če je to kakšna misel ali citat iz Svetega pisma oziroma nekaj, kar ga spominja na Boga. Na servieto je treba zelo previdno pisati, saj se zelo hitro raztrga. Ko končajo, servieto razpolovijo in na svečo pritrdijo samo zunanji sloj. Čez to ovijejo še peki papir in ga pritrdijo z lepilnim trakom ali elastiko. Naslednji korak je počasno segrevanje sveče s fenom, da se vosek stopi in prekrije servieto. To delo opravimo odrasli, saj je velika nevarnost opeklin, še posebej, če imamo fen, ki ga uporabljajo v gradbeništvu. Končane svečke zaščitimo z aluminijasto folijo in jih nesemo v cerkev blagoslovit.

PEPELNICA

Pepeljenje je obred v liturgiji, ki ga obhajamo na pepelnično sredo. Duhovnik ta dan blagoslovi pepel iz oljčnih vejic. Vernike pozove k obredu pepeljenja ter vsakemu na glavo posuje pepel in ga zaznamuje z znamenjem križa. Pri tem izgovarja besede: »Pomni človek, da si prah in da se v prah povrneš!« ali »Spreobrne se in veruj evangeliju!«.

Verniki odgovorijo: »Amen.« Ta obred nas spomni, da moramo spremeniti svoje grešne navade in se poboljšati. Na ta dan je strogi post in je tudi prvi dan štiridesetdnevnega posta.

Ker je dan pred tem pust, z otroki lahko naredimo masko za obraz. Ta maska predstavlja naše grešno življenje, naše slabosti in napake. Na pepelnično sredo pridejo otroci v cerkev in pred pepeljenjem simbolično odložijo maske pred oltar. S tem pokažejo, da se odpovedujejo dosedanjemu načinu življenja in se bodo poskušali poboljšati. Maske lahko ostanejo pred oltarjem do velike sobote, ko jih otroci po češčenju odnesejo na prostor, ki je pripravljen za prižig velikonočnega ognja.

3.6 GOSPODOVO OZNaNJENJE

3.6.1 Razlaga in opis praznika

Gospodovo oznanjenje je praznik, ki ga praznujemo 25. marca. V zadnjem desetletju se ta praznik in god Jožefa, Jezusovega rejnika, ki goduje 19. marca, povezujeta v teden družine. Družina je pomemben člen vsake družbe in je steber, ki ga želijo nekateri zrušiti. V današnjem času želi človek posegati tudi v vprašanje rojstev, snovanja družine in poimenovanja le-te. Kdor trdi, da smo kristjani konservativni in ne gremo v korak s časom, sploh, kar se družine tiče, naj pogleda samo malo v naravo. Živali so za to odličen primer. Vendar človek s svojimi poizkusi, znanjem in svobodno voljo, ki mu je dana, želi nadvladati Boga in se mu postaviti po robu z raznimi teorijami in prepričanji, ki naj bi bili dobri za človeštvo.

Kljub vsemu pa nekateri trdno verujemo v to, kar je prav, in zato tudi častimo dan, ko je Marija v Nazaretu angelu odgovorila: »Zgodi se.« In ko je Jožef, pravični mož, k sebi vzela ženo in ustvaril družino. Družino, ki nam je lahko za zgled in v priprošnjo.

Prav zato 25. marca obhajamo praznik na čast Marije, ki je sprejela Življenje. Ta dan posvetimo staršem in starim staršem, se jim zahvalimo in jim tako povemo, da smo veseli, ker so nas sprejeli, nas vzgajajo in nas imajo radi.

3.6.2 Primer programa

Program, ki ga lahko pripravimo z otroki, je lahko kratek, z nekaj pesmic in deklamacij. Lahko pa pripravimo program z igrico in petjem.

Vse je odvisno od tega, kje se prireditev dogaja in koliko je otrok, ki bo nastopalo. Otroci lahko naberejo zvončke, jih povežejo v šopke in jih na koncu prireditve razdelijo vsem, ki so prišli na predstavo.

Lep verz lahko tudi uporabimo kot uvodno misel ali zaključek.

VI STE LOK

Vaši otroci niso vaši otroci.

Sinovi in hčere klica Življenja k Življenju so.

Po vas prihajajo, a ne od vas.

Čeprav so z vami, niso vaša lastnina.

Lahko jim darujete svojo ljubezen, toda ne morete jim dati svojih misli, kajti oni imajo svoje misli.

Lahko sprejmete njihova telesa, ne pa njihovih duš,

kajti njihove duše že prebivajo v hiši jutrišnjega dne, ki je vi niti v svojih sanjah ne morete obiskati.

Lahko si prizadevate, da boste takšni kot oni, toda ne trudite se, da bi oni ravnali kot vi.

Kajti življenje ne teče nazaj in se ne ustavlja ob tem, kar je bilo včeraj.

Vi ste lok, iz katerega so kot žive puščice izstreljeni vaši otroci.

Lokostrellec pa vidi cilj na poti neskončnosti in On s svojo močjo napenja lok, da bi Njegove puščice mogle leteti hitro in daleč.

Naj napetost, ki jo ustvarja v vas Lokostrelčeva roka, rodi veselje,

kajti kakor ljubi puščico v letu, tako ljubi tudi lok, ki miruje.

(Kahlil Gibran)

Misli, citati, Domača stran, 4. oktobra 2007, http://www.kresnik.eu/misli-citati-izreki-kahlil-gibran_clanek_1025.html/ (pridobljeno 22. junija 2018).

Otroci in mladinci na primer lahko zaigrajo spevoigro Kresniček. Igrico lahko priredimo glede na sposobnosti otrok. Ni treba, da se poje vse, kar je napisano. Tudi ni treba, da pojejo igralci, ampak imamo lahko zborček, ki poskrbi za petje.

5 Univerza v Ljubljani, Domača stran, 18. oktobra 2006, <http://www.uni-lj.si/> (pridobljeno 25. oktobra 2006)

3.7 CVETNA NEDELJA

3.7.1 Razlaga in pomen

Drugi dan je velika množica, ki je prišla na praznik, slišala, da Jezus prihaja v Jeruzalem. Vzeli so palmov veje, mu šli naproti in vzklikali: »Hozana! Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu! In Izraelov kralj!« (Jn 12, 13)

Cvetna nedelja ali oljčna nedelja ali nedelja Gospodovega trpljenja je nedelja, ko se spominjamo Jezusovega slovesnega prihoda v Jeruzalem. Ljudje so ga navdušeni pozdravljali in mu na pot polagali veje in plašče, ko je prijezdil v mesto na oslici. Priznavali so, da je on tisti, ki jih bo odrešil, in tisti, ki ga že tako dolgo čakajo. Vendar, samo sedem dni kasneje so vpili: »Križaj ga.«

S cvetno nedeljo se začne veliki teden. Na ta dan se bere evangeljsko poročilo o Jezusovem trpljenju (pasijon). Bogoslužje se začne pred cerkvijo z blagoslovom zelenja, ki se ga ob slavnih pesmih odnese v cerkev in nato domov.

Na veliko soboto zjutraj z otroki pripravimo molitveno uro češčenja pred Božjim grobom.

3.7.2 Predstavitev dejavnosti

Tudi otroci lahko nekaj naredijo in pripomorejo, da je slavljenje lepše in še bolj doživeto. Dan pred cvetno nedeljo lahko izdelamo butare, ki jih nato otroci odnesejo k blagoslovu.

S tem pokažejo, da tudi sami priznavajo Jezusa za Odrešenika. Poleg tega jim lepo narejena butara daje občutek zadovoljstva in se svete maše še raje udeležijo.

Za pripravo butaric potrebujemo:

- zelenje,
- cvetje,
- vrtnarske škarje,
- klešče,
- navadne škarje,
- barvne trakove,

- močnejšo palico ali povito šibje,
- močno vrvico, žico,
- trak za povijanje ročaja.

Palice, na katere bomo povezovali zelenje, imamo že prej pripravljene. Zelenje je narezano na krajše vejice. Butarico začnemo povezovati na vrhu. Zelenje dodajamo tako, da vedno prekrijemo spodnji povezani del zelenja. Vmes lahko dodajamo trakove, rože, oljčne vejice, odvisno s čim želimo butaro okrasiti. Pomembno je, da je vsaka vejica čvrsto pritrjena. Ko butaro zaključimo, povijemo spodnji del zelenja in del, ki ga bomo držali, z barvnim trakom.

ČEŠČENJE PRED BOŽJIM GROBOM

Z otroki se zberemo v cerkvi pred Božjim grobom. Ponovimo dogodke preteklih treh dni in se pogovorimo o pomenu češčjenja.

Češčenje lahko izvedemo tako, da zmolimo otroški križev pot, zapojemo kakšno primerno pesem, povemo vsak svojo prošnjo, lahko zmolimo rožni venec Božjega usmiljenja, lahko pa tudi nekaj časa v tišini posedimo pred Jezusovim grobom in le animator moli in vodi v premišljevanje. Na koncu odnesemo pred cerkev maske, če smo jih na pepelnično sredo položili k oltarju, da jih bomo pred vigilijo zažgali.

3.8 ŠMARNIČNA POBOŽNOST

3.8.1 Pomen in razlaga pobožnosti

Šmarnična pobožnost je dobila ime po drobni cvetici, ki cveti v začetku maja. Vernike, ki se zberejo k pobožnosti, lahko primerjamo s šopkom šmarnic. Vsaka šmarnica ima na stebelu več cvetov, zaščiteneh med dvema listoma. Vsak cvet je drugačen, ampak vsak diši. Več kot je šmarnic v šopku, bolj diši in lepši je šopek. Ko se verniki zberejo k pobožnosti, so vsi skupaj zbrani pod Marijinim plaščem. Dva nista enaka, pa vendar

enako dišita v isti molitvi. Več jih je skupaj, lepše je in bolj diši njihova molitev, ko se dviga v nebo k Mariji.

Obhajanje te pobožnosti se je začelo v Ljubljani leta 1851 v bogoslovnem semenišču. Kmalu se je pobožnost razširila in se ljudem tako priljubila, da so jo vzeli za svojo. Od takrat dalje se po cerkvah, kapelicah in znamenjih cel mesec maj zbirajo predvsem otroci in starejši, ki skupaj molijo litanije Matere Božje, šmarnične pesmi in prebirajo zgodbe, napisane prav v ta namen. Nekatere zgodbe so za otroke, druge za odrasle.

3.8.2 Izvajanje pobožnosti

Pri pripravi šmarnic so nam lahko v veliko pomoč otroci, ki obiskujejo višje razrede osnovne šole. Ko damo otroku določeno nalogo, bo zagotovo prišel k pobožnosti. Dobi pa tudi občutek, da mu zaupamo in ga potrebujemo. Že na začetku naredimo seznam otrok, ki bodo sodelovali. Vsak dan lahko en otrok prebere zgodbo, ki je na vrsti tistega dne, drugi pa moli litanije. Seveda mora biti zraven tudi odrasla oseba, ki poskrbi, da se pobožnost začne s pokrižanjem, da se zapoje kakšna pesem in zmoli krajšo molitev ter primerno zaključi srečanje.

Animator tudi poskrbi za seznam, kjer se označi otroka, ki pride k šmarnicam. Tudi to prepustimo starejšim otrokom, saj najbolj pošteno označujejo. Sami le malo kontroliramo. Vsak otrok, ki pride k šmarnicam, dobi sličico. Otrokom, ki jih do petkrat ni bilo k šmarnicam, manjkajoče sličice razdelimo konec meseca. Kdor je redno hodil k šmarnicam, dobi na koncu tudi pohvalo.

Mlajše otroke lahko vključimo tako, da vsak dan drug otrok dopolni okrasitev Marijinega kipa z rožico. Konec meseca je tako Marijin kipec okrašen z 31. rožicami, ki so lahko narejene iz papirja ali pa kupimo sveže rože, ki dolgo zdržijo, npr. nageljčke.

Otrokom je šmarnična pobožnost všeč, ker je kratka, razumljiva in zraven lahko tudi sodelujejo.

3.9 MESEC ROŽNEGA VENCA

3.9.1 Razlaga in pomen molitve

Molitev rožnega venca je nastala, ker so ljudje želeli moliti in se poglobljati v božje skrivnosti. V zgodovini so menihi vsak dan molili psalme, ki jih je po številu 150. Ker so bili ljudje, ki so ravno tako želeli moliti in se poglobljati v božje skrivnosti, v tistem času še neizobraženi in niso znali brati, so uvedli molitev 150-ih očenašev. Sčasoma pa so razvili molitev rožnega venca, kjer molimo 150 zdravamarij in 30 očenašev. Številka 150 ustreza številu psalmov v Svetem pismu.

Rožni venec je molitev, s katero poglobljamo skrivnostno prisotnost Boga v našem življenju. Z molitvijo rožnega venca in s ponavljanjem zdravamarij se preko Marije približujemo Jezusu in njegovemu milostnemu srcu. Rožni venec je molitev ponavljanja, kjer nam Bog lahko zelo osebno spregovori.

Najprej je bil rožni venec razdeljen na tri temeljne dele: veseli, žalostni in častitljivi del, papež Janez Pavel II pa je tem trem dodal še četrtega – svetli del.

3.9.2 Primer molitvene ure

Otrokom je molitev rožnega venca nezanimiva in dolgočasna, saj še ne razumejo celotnega pomena molitve. Ker pa želimo, da se z rožnim vencem kljub temu srečajo, jim ga moramo prikazati na zanimiv način. Otroci se molitve ne bodo vsak dan udeleževali tako kot šmarnic, lahko pa jih povabimo, da pridejo nekaj krat.

Za pripravo molitvene ure potrebujemo:

- škarje,
- šelešamer v sedmih različnih barvah,
- lepilo,
- šiviljski ježek za pritrjevanje,
- knjižico z razlago skrivnosti,
- vrvico,
- flomaster,

- belo pobarvano desko ali karton,
- Marijin kipec.

Z otroki izdelamo 150 barvnih rožic v petih različnih barvah. Tri rožice druge barve in šest večjih, spet druge barve ter križ. Namesto rož lahko naredimo tudi kroge. Na zadnjo stran rože zalepimo košček šiviljskega ježka, s katerim bomo pritrdili rožo na podlago. Zberemo se v cerkvi. Pogovorimo se o molitvi, razložimo, kako se moli rožni venec ter si ogledamo, kakšen je in kako je sestavljen. Na tla pred glavni oltar postavimo Marijin kipec. Zadaj postavimo belo pobarvano desko, ki nam služi kot oltarček in podlaga za pritrditev rož. Že prej označimo z vrvico ali narišemo pot, kako se bodo rože po vrsti polagale okrog Marije in tako bomo sestavili rožni venec. Rože razdelimo glede na število otrok, ki jih damo v dve skupini in izmenično molita naprej. Če so otroci večji, lahko moli naprej tisti, ki polaga rože.

Spet lahko uporabimo starejše otroke, da preberejo razlago skrivnosti, ki jo molimo.

Najprej zmolimo vero in animator prvi položi križ in prve štiri rože za Očenaš in 3 Zdrave Marije s pripadajočimi prošnjami. S polaganjem nato nadaljujejo otroci. Skozi celotno molitev otroci pritrujejo rože na že prej označena mesta.

Takšna okrasitev lahko ostane skozi cel mesec oktober.

3.10 SODELOVANJE PRI SVETI MAŠI

3.10.1 Razlaga in pomen

Sveta maša je za otroke nerazumljiva in dolgočasna. Starši svojih otrok ne znajo na primeren način spodbuditi k obisku. Tudi sami včasih sprašujejo, kakšen pomen ima nedeljska maša, saj je že dovolj, da otroci hodijo k verouku, zakaj morajo še ob nedeljah vstati in nekam oditi, edini dan, ko so prosti. Rada odgovorim, da je verouk teorija, maša pa je praktični pouk. Če hodi otrok v glasbeno šolo, spozna note, se pouči o skladanju skladb in usvoji znanje, ki ga potrebuje za igranje instrumenta. Otrok ne bo znal igrati instrumenta, dokler se ne preizkusi v praksi. Prav tako je z vero. Katehet, duhovnik ali starš otroka lahko pouči o veri, če pa otrok te vere ne izkusi in doživi, je prazno naše govorjenje. Sveto mašo je postavil Jezus na veliki četrtek, ko je bil z učenci

zbran pri zadnji večerji. Takrat jim je tudi zapovedal, naj to delajo v njegov spomin. Od takrat dalje se sveta maša daruje vsak dan razen na veliki petek, ko imamo samo obrede velikega petka.

3.10.2 Primer sodelovanja

Otroci se pri maši dolgočasijo zato, ker še ne razumejo dogajanja in ker niso vpeti v sodelovanje. V ta namen lahko pripravimo veroučno mašo enkrat na mesec, kjer lahko otroci aktivno sodelujejo. Otroke naučimo pesmi in ob spremljavi na kitaro ali kakšen drug instrument pojejo celo mašo. Lahko sodelujejo tako, da preberejo prošnje in zahvale, lahko preberejo uvod v Očenaš, pozdrav miru, mladinci lahko berejo Božjo besedo. Te veroučne maše so lahko med tednom, še bolje pa je, če je to nedeljska veroučna maša.

4. ZAKLJUČEK

V zaključni nalogi sem opisala cerkveno leto, kako je razdeljeno ter druge slovesne praznike in godove v cerkvenem letu. Posebej sem opisala dejavnosti, ki potekajo med letom, in pri vsaki dejavnosti navedla konkreten primer dejavnosti, ki smo jo izvedli v naši župniji.

Ob vsem opisanem bi rada poudarila, da kljub vsem dejavnostim, ki jih izvajam, in vsemu prizadevanju pri vključevanju otrok v liturgijo do sedaj to še ni obrodilo vidnih sadov.

Otroci in starši, razen v času dejavnosti, nič bolj pogosto ne obiskujejo svete maše. Večkrat se mi celo zdi, da jim je kakšna dejavnost odveč.

Kljub vsemu pa vem, da če mi je Bog podaril dar dela z mladimi, moram to deliti med ljudi in ne zakopati v zemljo. Nekaj tega, kar ustvarjam z otroki in mladimi, bo ostalo v njihovih srcih in spominu, mogoče pa bo nekega dne tudi vzknilo.

Bog ne deluje na klik, čeprav si ljudje želimo takojšnjih rezultatov. Tako kot seme, ki potrebuje čas, da obrodi, tako potrebujejo naša dejanja in besede čas, da se ukoreninijo, dozori in obrodijo sad. Nekatera čez leto, druga čez deset, nekatera mogoče nikoli.

Pomembno je, da vse, kar delamo, delamo v zaupanju v Božjo dobroto in njegovo milostno presojo.

Blažena mati Terezija je rekla: »Ne moremo delati velikih stvari - delamo lahko le majhne stvari z veliko ljubeznijo«.

5. LITERATURA

- Gobec, R., 2012. *Kresniček: mladinska spevoigra*. Tržič: založba Astrum d.o.o.
- Ferrero, B., 2012. *Božična devetdnevnica v zgodbah*. Koper: Ognjišče.
- Ferrero, B., 2009. *Še vedno nekdo pleše: Stopinje*. Ljubljana: Salve.
- Fran Levstik, Kdo je napravil Vidku srajčico (priredba Petra Krivec).
- <http://lepemisli.org/tag/kahlil-gibran/>
- <http://www.cecilija.net/liturgicne-barve-in-cerkveno-let/>
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Adventni_venec
- Sveto pismo 2016. Sveto pismo Stare in Nove zaveze. Osnovna izd., 14. natis . Ljubljana: Svetopisemska družba Slovenije (Lk, 29–32).
- Sveto pismo 2016. Sveto pismo Stare in Nove zaveze. Osnovna izd., 14. natis . Ljubljana: Svetopisemska družba Slovenije (Jn, 12–13).
- Pesem Adventni venec <http://www.juvan.rkc.si/>.
- Pesmi o Miklavžu www.juvan.rkc.si/miklavz.htm.

6. PRILOGE

1. Fran Levstik, Kdo je napravil Vidku srajčico (priredba Petra Krivec), str.I

KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO

Otroci tekajo po sobi in se smeji.

Majda se igra s punčko iz cunj.

Jure izrezuje iz lesa.

Tomaž: *(nagajivo)* Hej mlada Majda, ti lepa Ajda, pijana brajda.

Majda: Ti bom že dala, Fran velikan vedno zaspan nikdar opran.

Vsi: *(se smeji)* Fran velikan vedno zaspan nikdar opran.

Fran: Vam bom že dal, vam bom že dal, Ančka pomarančka, pa smrči ko spančka.

Vsi: Ančka pomarančka, pa smrči ko spančka.

Ančka: Vam bom že dala, Jure, Jure, neumen kot kure.

Vsi: *(se smeji)* Jure, Jure, neumen kot kure.

Jure: Vam bom že dal, Tomaž, Tomaž, mamin paž, škili v svet križem kraž.

Majda: Tomaž, Tomaž ...

Tomaž: Jaz bom pa mami povedal.

Jure: Le povej, če si upaš. Bi bil rad tepen?

Majda: Nehajta že, igravimo se naprej.

Tomaž: Vam bom že dal, Katka, Katka, sladka copatka.

Katka: Oh, jaz se ne grem več, sem preveč lačna.

Tomaž: Saj res, meni tudi po želodcu kruli.

Jure: Celega vola bi snedel.

Majda: Jejmo!

Fran: Pijmo!

Ančka: Kje bomo pa vzeli?

Jure: *(se je pravkar spomnil)* V mamini skrinjici.

Tomaž: Jaz bom pa mami povedal.

Vsi vpijejo: Ne, ne boš, ne, ne boš, ne boš, ne boš ... (ga tepejo).

Tomaž: Aua, aua, aua.

Katka: *(se smeje)* Ha, ha, kako so te našeškali.

Tomaž: *(jokavo)* Ti pa bodi tiho, drugače te bom jaz našeškal.

Fran: Pusti tamalo pri miru.

Ančka: Bi bil rad še enkrat tepen?

Majda: Glejte, v mamini skrinjici sem našla pogačo.

Vsi: Pojemo jo, pojemo jo, pojemo jo.

Majda: Ne, ne boste ne, ne boste. Jaz sem našla pogačo, zato jo bom tudi sama pojedla.

Vsi: Ne, ne boš, ne.

Fran: Zakaj pa ti? Ne boš je ne. Kdo se je pa spomnil, kje je pogača? Jaz sem se spomnil, zato bom jaz pojedel pogačo.

Vsi: Ne, ne boš, ne, ne boš, ne ...

Majda: Daj mi pogačo sem, jaz jo bom pojedla.

Jure: Zakaj pa ti?

Majda: Zato, ker sem najstarejša.

Vsi: Ne, ne boš, ne, ne, ne boš.

Fran: Ne, ne boš. Ti si najstarejša, jaz pa sem najmočnejši in zato bom jaz pojedel pogačo.

Vsi: Ne, ne boš ...

Ančka: Majda je najstarejša in ti Fran si najmočnejši, jaz pa sem najlepša, zato bom jaz pojedla pogačo.

Vsi: Ne, ne boš, ne, ne boš ...

Jure: Majda je najstarejša, Fran je najmočnejši, ti, Anica, si najlepša, jaz pa sem najpametnejši, zato bom jaz pojedel pogačo.

Vsi: Ne, ne boš, ne, ne, ne boš ...

Tomaž: Ne boš, ne! Majda je najstarejša in Fran je najmočnejši in Anica je najlepša in ti, Jure, si najpametnejši, jaz pa sem najbolj priden, zato bom jaz pojedel pogačo.

Vsi: Ne, ne boš ...

Katka: Ne boš, ne! Majda je najstarejša in Fran je najmočnejši in Anica je najlepša in Jure je najpametnejši in ti, Tomaž, si najbolj priden, jaz pa sem najbolj lačna, zato bom tudi jaz sama pojedla pogačo.

Vsi: Ne, ne boš, ne, ne boš ... Moja je, moja, moja, daj sem, daj jo meni, ni tvoja ...

Vstopi mama.

Mama: Pššššt. Kaj pa počenjate?

Majda: Mama, Fran hoče sam pojesti pogačo.

Fran: Ni res, Anica hoče sama pojesti pogačo.

Anica: Ni res mama, Jure hoče sam pojesti pogačo.

Jure: Ni res mama, Tomaž hoče sam pojesti pogačo

Tomaž: Ni res mama, Katka hoče sama pojesti pogačo.

Katka: Mama, res je, jaz hočem sama pojesti pogačo.

Vsi: *Se smejejo.*

Mama: Vsak, prav vsak bo dobil svoj kos pogače. Bratsko jo bomo razdelili na osem delov. Prav?

Vsi: Prav, ja, prav mama.

Mama: No, takole. Vsak svoj košček. Na, ti Majda, Frane, na Anica, Jure, Tomaž, Katka. Dober tek otroci.

Vsi odgovarjajo hvala in na koncu si zaželi dober tek.

Mama: Ja, kje pa je Videk?

Fran: Ja v gozdu, kje pa drugje.

Tomaž: Videk je tako čuden, ves čas se igra in pogovarja z živalmi.

Majda: In ko vidi jagnje na paši mu brž začne nabirati najlepših rastlin.

Anica: Videk je tako dober fant, jaz ga imam zelo rada.

Mama: Vsi imamo Vidka radi Anica, saj je naš.

Videk: Dober dan.

Vsi: Mi o volku, volk iz gozda. *(se smejejo)*

Mama: Kje si se pa spet potepal Videk?

Videk: V gozdu sem našel mladega ptička, ki je padel iz gnezda. Prinesel sem ga domov. Pogledjte, kako je še majhen in lep. Trosil mu bom drobtinic, dokler ne bo toliko dorasel, da bo lahko letel.

Mama: Oh, ti nesrečni Videk, saj še sami nimamo kaj jesti.

Fran: Mama, glej. *(zavpije in pokaže v kot)*

Mama: Kaj, kje? *(se ogleduje)*

Fran: Tam v kotu.

Anica: Joj, pajek, strah in groza.

Vsi: Joj, joj, joj ...

Katka: Pajka se na smrt bojim.

Mama: Nikar se ga ne bojte otroci, saj je samo navaden majhen pajek.

Tomaž: Ubite ga, ubite ga!

Vsi: Ubite ga!

Jure: Jaz si ne upam.

Fran: Kaj, pajka se bojiš, reva. Le glej, kako ga bom.

Videk: Pusti pajka pri miru Fran.

Fran: Umakni se Videk. *(ga potisne)* Ubil bom tega pajka.

Videk: Kaj vam je pa storil, da ga hočete ubiti.

Anica: pajek je strupen.

Fran: Ja.

Majda: Pajek je nevaren.

Tomaž: Če te pajek piči, stegneš se pri priči.

Videk: Ven ga bom nesel, na trato. Uboga živalca tudi rada živi.

Fran: (*zbadljivo*) Videk, pajek, Videk, pajek.

Tomaž: Videk, ptiček, Videk, ptiček.

Anica: Videk, tanka srajca, Videk, tanka srajca.

Vsi: Videk, tanka srajca ...

Mama: Tiho, tiho, tiho! Videk ni sam kriv, da mora nositi tako tanko srajco.

Videk: Mama, prosim te, sešij mi novo srajčico.

Mama: Le kako naj ti jo sešijem, Videk? Saj vidiš, sama moram skrbeti za vas. Sedem vas je. Eden manjši od drugega. Jesti morate pa vsi.

Videk: Mama, zakaj moram nositi zmeraj tako tanke srajčice, da cela vas kaže s prstom za mano?

Mama: Glej, Videk. Le ob dolgih zimskih večerih imam čas za šivanje srajčic. Vsak izmed vas dobi po eno srajčico in ko je starejšemu pretesna, jo vedno podarim mlajšemu. Zato ne more biti drugače kot da ti, ki si najmlajši, zmeraj nosiš tako tanke srajčice.

Videk: Prav, mama.

Fran: (*posmehljivo*) Ha, pojdi k svojim živalim, da ti napravijo srajčico.

Mama: (jezno) Takih šal ne maram več slišati. Zdaj pa pojdite v gozd nabirat jagode. Alo, alo. Pa veliko jih naberite, da bomo lahko skuhali dovolj marmelade za zimo.

Vsi: Hura, gremo po jagode, hura, hura. (*V smehu stečejo.*)

Mama: (*zamišljeno, nežno*) Otroci, otroci, ko bi vi vedeli, koliko moram pregarati, da bi vas prehranila.

(*Na travniku se sliši ptičje petje.*)

Videk: Ena jagoda, mmm, kako je sladka. Dve jagodi, mmmm.

O, ptiček, hočeš tudi ti eno? Na, vzemi.

(Ptiček čivka.)

Ovca: Meeeeee.

Videk: Živijo, ovca!

Ovca: Meee. Živijo Videk, zakaj ne oblečeš kakšne druge srajčice? Meee. Ta je tako strgana, da ti sonce sije na golo kožo.

Videk: Nimam nobene druge kakor to strgano. Moja mati pa mi zdaj tudi ne utegne napraviti druge. Šele ko pride zima, bom dobil novo. To seveda popolnoma nova ne bo, ker take dobiva samo moja najstarejša sestra. Meni pa bodo spet podarili staro, tanko srajčico. *(zamišljeno)* Oh, kako rad bi imel vsaj eno novo srajčico.

Ovca: Meeeeee, ubožec, smiliš se mi. Na, dam ti nekaj svoje vooooolne. Iz nje si napravi noooooo srajčico. Izvoli, meee.

(Ovca poje.)

Videk: Oooo, kako mehka, bela in lepa je tvoja volna. Hvala ovca, hvala.

Ovca: Niiii za kaj Videk, adiiiijo, meeee.

Videk: Adijo, ovca.

(Videk hodi naprej.)

Grm: *(odrezavo)* Hopla, Videk, čkččkččkčk.

Videk: Ajsa, zbodel si me grm.

Grm: Nisssem nalaššš. Kaj pa nesešššš?

Videk: Volno za novo srajčico.

Grm: Daj jo ssssem, da ti jo razzzzčešem. Hočeššš?

Videk: Le kako boš to napravil?

Grm: Preprosssto, šššk, tako, da bom sssem ter tja vil trnove veje, čkččkččkčk. Poglej, takole, čkččkččkčk

(Grm poje.)

Videk: Izvrstno si mi razčesal volno. Hvala grm.

Grm: Ni zzza kaj, Videk. Adijo, čkččkččkčk.

Videk: Adijo, grm.

(Videk gre naprej.)

Videk: Živijo pajek.

Pajek: Živijo, Videk. Daj mi volno, da ti jo osmukam in stkem. Že vem, kaj potrebuješ.

Videk: Le kako boš to napravil, pajek?

Pajek: Preprosto. Predem in tkem tako, da pridno gibljem svoje tenke nožice. Poglej, takole.

(Pajek poje in tke.)

Videk: Oh, stkal si mi najlepšo in najboljšo tkanino. Hvala pajek.

Pajek: Ni za kaj, Videk. Adijo.

Videk: Adijo. (*Gre dalje.*)

Rak: Ha, ha, ha, ha, ha (ščrka s škarjami). Živijo, Videk pohajač.

Videk: Živijo rak.

Rak: Kam tako hitiš in kaj nosiš pod pazduho? (*radovedno*)

Videk: Tkanino za svojo srajčico.

Rak: Ravno na pravega si naletel. Brž mi jo daj sem, da ti jo ukrojim.

Videk: Le kako boš to napravil?

Rak: Preprosto. S svojimi velikimi škarjami bom iz volnene tkanine urezal kose za srajčico.

Videk: Kaj res?

Rak: Aha, poglej kako. (*Rak poje.*)

Rak: Na, takole. Izvoli, Videk.

Videk: Oh, odlično si mi ukrojil srajčico. Najlepša hvala, rak.

Rak: Ni za kaj Videk. Zdaj ti ni treba drugega, kot da ti mama zašije ukrojene kose in srajčica je narejena.

Videk: A kaj, ko mati ne utegne, da bi mi v kratkem sešila srajčico. Moral bom potrpeti, da pride zima.

(Ptica trka s kljunom.)

Videk: Živijo ptica.

Ptica: Živijo Videk. Jaz ti sešijem srajčico, jaz ti sešijem srajčico.

Videk: Ptica ptičica, le kako boš to napravila?

Ptica: Preprosto. V kljunu imam dolgo nit, s katero lahko šivam in si sproti prepevam.

(*Ptica prepeva.*)

Ptica: Tako, srajčica je narejena.

Videk: Joj, prekrasno srajčico si mi sešila. Hvala, najlepša hvala ptica.

Ptica: Ni za kaj Videk. Sedaj pa le sleci staro srajčico in si obleci novo. Tu se nato oglej v ogledalu.

Videk: V kakšnem ogledalu?

Ptica: V potoku. Tam spodaj pod vrbo se potok umiri. Vodna gladina je najbolj srebrno in čisto ogledalo na svetu.

Videk: Če tako praviš, se pa takoj oblečem. *(Se obleče, gre k potoku in se pogleda.)*

Hura, zdaj imam srajčico. Srajčico in pol. Kako je nova in kako je topla. In kako je mehka. In kako trpežna. In kako je bela. In kako je lepa, lepa. Ah, komaj čakam, da pridem domov. Kako me bodo bratci in sestrice debelo gledali in kako se bo cela vas čudila. Rekli bodo: »Le kdo je napravil Vidku srajčico?«

Rak: Brž domov Videk, brž domov, pozno je že. Tema že straši po gozdu.

Ptica: Adijo, Videk.

Videk: Adijo rak, adijo ptica. Hvala. Najlepša hvala vsem.

(Rak striže s kleščami.)

Videk: *(prestrašeno)* Kmalu bo tema. Joj, kako me je strah. Le kako naj ga preženem?

Že vem, zapel bom pesem in ugnal strah v kozji rog.

(Prepeva in gre proti domu.)

Tomaž: *(jokavo)* Mene je strah. Mama, mama!

Jure: Zapoj, pa te ne bo več strah. Pesem prestraši strah.

Katka: *(zaskrbljeno)* Le kje je mama? Pozno je že.

Anica: Dela od jutra do večera. Ne bojte se. Mama bo kmalu prišla.

Fran: Mene pa bolj skrbi Videk. Le kje se potepa?

Katka: Morda je užaljen, ker smo ga zafrkavali.

Anica: Morda je pobegnil v svet in se nikoli, nikoli več ne vrne.

Jure: Ubogi Videk.

Majda: Morda se je izgubil v gozdu. Ubogi Videk. *(posmrkava)*

Fran: Morda so ga raztrgale divje zveri. Ubogi Videk.

(Jokajo vsi.)

(Potrka na vrata.)

Fran: Pst, tiho. Nekdo trka na vrata.

Tomaž: Hura, to je gotovo mama.

Katka: Hura, to je gotovo Videk.

Majda: Hura, brž jima odprimo vrata.

Fran: Pst. A si nora? Mama je naročila, da ponoči ne smemo odpirati vrat neznancem.

Anica: Najprej se prepričajmo, kdo je.

Jure: Tako je, pokukal bom skozi okno.

(Zopet potrka.)

Vsi: *(prestrašeni vprašajo)* Jure, kdo je pred vrati?

Jure: *(prestrašeno)* O strah in groza!

Vsi: Kaj je, kaj je? Povej nam. *(vsi so prestrašeni)*

Jure: Ojoj, nekaj belega razbija po vratih. *(vsi jokajo in govorijo)* Nekaj belega. *(se spogledujejo)*

Katka: To je duh! Mama, mamica!

Vsi vpijejo: Mama, mama, na pomoč! *(jokajo)*

Fran: Tiho, skrijmo se, da nas hudi duh na bo slišal.

(Zopet trka.)

Videk: Odprite! Hej, zaspanci, odprite.

(trka) Odprite že enkrat. Strah me je teme.

Anica: Tudi hudi duh se boji noči. Odprimo mu vrata.

Jure: Jaz že nisem po župi priplaval. To so stari triki hudih duhov.

Majda: Vprašajmo ga, kako se piše.

Fran: Prav imaš Majda. Kdo je?

Videk: Jaz.

Fran: Kdo jaz?

Videk: Jaz vendar, odprite vrata.

Fran: Kateri jaz, čigav jaz?

Videk: Vaš jaz. Me ne poznate več?

Fran: Pojdi stran hudi duh. Ne bomo ti odprli vrat, ker nisi naš. Mi smo naši, ti si pa vaš.

Videk: Seveda, jaz sem vaš, jaz sem vaš. Jaz sem vaš Videk.

Vsi: Hura, hura, to je naš Videk, naš Videk. Videk je prišel.

Majda: Videk se je vrnil.

Jure: Živijo, Videk.

Majda: Samo, da si se vrnil živ in zdrav.

Anica: Nimaš pojma, kako nas je skrbelo zate.

Katka: In kako si nas prestrašil.

Fran: Oprosti, ker smo te zafrkavali.

Tomaž: Ne bomo nikoli več.

Katka: Joj, pogledjte, Videk ima novo srajčico.

Fran: In kako je topla.

Anica: In kako je mehka.

Tomaž: In kako je trpežna.

Majda: In kako je bela.

Katka: In kako je lepa, lepa.

Vstopi mama: Dober večer, otroci.

Vsi: Dober večer, mama,

Zakaj si tako pozna, ali si bolna?

Mama: Nič mi ni, otroci, nič mi ni. Le malce utrujena sem.

(nekoliko jezno) Kaj pa vi strašite po hiši? Že zdavnaj bi morali spat.

Anica: Pogledj mama, pogledj. Videk ima novo srajčico.

Jure: Takšne srajčice še nobeden ni imel.

Majda: Joj, Videk, kako ti zavidam.

Mama: *(veselo)* Ja Videk, kdo ti jo je pa napravil?

Videk: Moje prijateljice, živali.

Mama: Vidite otroci, Videk ima rad živali, zato imajo tudi živali rade Vidka. *(Poboža Vidka po glavi.)*

No, zdaj pa hitro spat. Pozno je že.

Katka: Mama, zapoj nam samo eno uspavanko, da bomo lažje zaspali. Prosim mama.

Vsi: Prosim, prosim.

Mama: Dobro, dobro, naj vam bo.

(Mama zapoje.)

Mama: Lahko noč otroci. *(Jih poboža in pokrije.)*

Vsi: Lahko noč, mama.